

Ο Τουρισμός Τρίτης Ηλικίας και ο Τουρισμός Υγείας στην Ελλάδα

Μια έρευνα της διαNEOσις

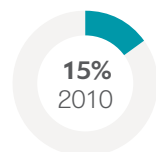
Ο τουρισμός τρίτης ηλικίας και ο τουρισμός υγείας αποτελούν πλέον **σημαντικό κομμάτι της παγκόσμιας τουριστικής βιομηχανίας**. Πώς θα μπορούσε η χώρα μας να διεκδικήσει **έσοδα δεκάδων δισ. ετησίως** από την **ανάπτυξη των συγκεκριμένων κατηγοριών τουρισμού**;

Η έρευνα της διαNEOσις, που εκπονήθηκε από το **Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής** και ομάδα ερευνητών υπό τον συντονισμό του καθηγητή κοινωνικής και προληπτικής ιατρικής στο ΕΚΠΑ **Γιάννη Τούντα**, απαντά σε αυτή την ερώτηση.

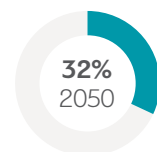
Τα χαρακτηριστικά των τουριστών τρίτης ηλικίας

- Ο μέσος Ευρωπαίος εκτιμάται ότι θα παραμείνει **υγιής και δραστήριος για 8,3 έτη μετά την ηλικία των 65 ετών**
- Οι **ηλικιωμένοι ταξιδεύουν όλο και περισσότερο** (η μόνη πληθυσμιακή ομάδα στην Ευρώπη που αυξάνει και τον αριθμό των ταξιδιών της και την ταξιδιωτική δαπάνη είναι οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών)
- Είναι **πιο υγιείς** σε σχέση με το παρελθόν, **πιο ευκατάστατοι** από ό,τι οι νεότεροι, **ταξιδεύουν πιο συχνά**, επιλέγουν πιο **μακρινούς προορισμούς** στους οποίους διαμένουν για **μεγαλύτερο χρονικό διάστημα**
- Το **46%** όσων είναι ηλικίας **άνω των 60** αναφέρουν μια **μορφή ανικανότητας**
- Η πλειοψηφία των ατόμων άνω των 65 πάσχουν από κάποιο **χρόνιο νόσημα**
- Απαιτούν **υπηρεσίες καλής ποιότητας** λόγω προγενέστερων ταξιδιωτικών εμπειριών.

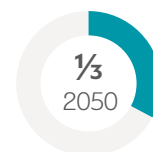
Ορισμένα ενδιαφέροντα στοιχεία

Το **15%** των τουριστών στην Ευρώπη το 2010 ήταν άνω των 65 ετών

Το 2050 οι τουρίστες άνω των 65 ετών θα αποτελούν το **32%** των τουριστών.

Μέχρι το 2050, το **1/3 της συνολικής τουριστικής δαπάνης** στην Ευρώπη θα προέρχεται από άτομα άνω των **65 ετών**

Οι τουρίστες μακράς διαρκείας

- **7,3%** των ενήλικων στην Ευρώπη δηλώνουν ότι θα ήθελαν να διαμείνουν μετά τη συνταξιοδότησή τους στη **N. Ευρώπη**
- **120.000 Βρετανοί** ηλικίας άνω των 65 ζουν σήμερα στην Ισπανία (**διπλασιάστηκαν** μέσα σε 10 χρόνια)

Οι ασθενείς τουρίστες

- Σύμφωνα με εκτιμήσεις, οι άνθρωποι που ταξιδεύουν σε άλλες χώρες για ιατρικούς λόγους κάθε χρόνο κυμαίνονται από **5 μέχρι 14 εκατ.**, με ετήσιο τζίρο δεκάδων δισ. ευρώ.
- Το Global Wellness Institute εκτιμά ότι περίπου το **7%** όλων των εγχώριων και διεθνών ταξιδιών είναι για **ιαματικό και ιατρικό** τουρισμό.
- Το 2013 η **Ταϊλάνδη** προσέλκυσε **1,2 εκατ.** ασθενείς, το **Μεξικό 1 εκατ.**, οι **ΗΠΑ 800.000**, η **Σιγκαπούρη 600.000** και η **Ινδία 400.000**.
- Το 2015 η **Τουρκία**, με **42** διεθνώς πιστοποιημένα νοσοκομεία ιατρικού τουρισμού, ξεπέρασε τους **600.000 ασθενείς/τουρίστες**.
- Η **Ελλάδα** προσελκύει περίπου **85.000 ασθενείς/τουρίστες** ετησίως.

Τι μπορούμε να κερδίσουμε

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των ερευνητών της διαNEOσις αν βελτιωθούν οι υποδομές, αλλάξει το θεσμικό πλαίσιο και υλοποιηθεί στρατηγική τουρισμού τρίτης ηλικίας στην Ελλάδα, **η χώρα θα μπορούσε να κερδίσει**

- ▶ **13,6 δισ. ευρώ, και 173.000 νέες θέσεις εργασίας σε πέντε χρόνια** από τον τουρισμό τρίτης ηλικίας, την πώληση κατοικιών και τη διαμονή μακράς διάρκειας ξένων τρίτης ηλικίας, τον ιατρικό τουρισμό και τον ιαματικό τουρισμό

- ▶ **13,5 δισ. ευρώ και 171.000 θέσεις εργασίας σε πέντε χρόνια** από τον τουρισμό ευεξίας, που απευθύνεται και σε νεότερους

- ▶ Αν η χώρα θέσει στόχο να κατακτήσει το **15% της αγοράς δεύτερης κατοικίας** για Βορειοευρωπαίους συνταξιούχους, τότε θα χρειαστούμε **400.000 κατοικίες τα επόμενα 20 χρόνια**

- ▶ Από την πώληση ή τη μακροχρόνια ενοικίαση **20.000 κατοικιών** τον χρόνο και με τους νέους ιδιοκτήτες να περνούν κατά μέσο όρο 6 μήνες τον χρόνο στη χώρα μας, η **επίδραση στο ΑΕΠ θα είναι πάνω από 5 δισ. ευρώ ετησίως** και θα δημιουργηθούν περίπου **60.000 νέες θέσεις εργασίας**

Ο Τουρισμός Τρίτης Ηλικίας και ο Τουρισμός Υγείας στην Ελλάδα

Μια έρευνα της διαNEOσις

Ποια είναι η κατάσταση στην Ελλάδα;

Πλεονεκτήματα

- ↑ Αποτελεί ήδη μια μεγάλη τουριστική αγορά.
- ↑ Διαθέτει πολλούς και καλούς γιατρούς.
- ↑ Είναι μια ασφαλής χώρα, με μεγάλο ποσοστό γλωσσομαθών κατοίκων, τουριστικά αξιοθέατα και υψηλό επίπεδο ποιότητας ζωής.
- ↑ Σε έρευνα της InterNations, η Ελλάδα τοποθετήθηκε το 2017 μεταξύ των **10 κορυφαίων ηλιόλουστων χωρών που επιλέγει κάποιος για να ζήσει μόνιμα**.
- ↑ Είναι σχετικά φτηνή.

Αδυναμίες

- ↓ Κακή ποιότητα υποδομών, ειδικά για άτομα με προβλήματα κινητικότητας.
- ↓ Κακές υπηρεσίες των ΜΜΜ.
- ↓ Ελλείψεις προσωπικού και υλικών και κακή οργάνωση στο δημόσιο σύστημα υγείας.
- ↓ Αν και έχουμε πολλούς γιατρούς, δεν έχουμε αρκετούς νοσηλευτές.
- ↓ Τα **εμπόδια για επενδύσεις σε οικιστικά συγκροτήματα** (γραφειοκρατία, χωροταξικοί κανονισμοί) παραμένουν μεγάλα.
- ↓ Μόνο το **6,1% των ελληνικών ξενοδοχείων** είναι σε θέση να προσφέρουν κάποια μορφή **στοιχειώδους ιατρικής φροντίδας** εντός των εγκαταστάσεών τους.
- ↓ Από τις **822 πηγές θερμομεταλλικών νερών** που υπάρχουν στην Ελλάδα μόνο 123 έχουν καταθέσει φάκελο στο υπουργείο Τουρισμού και **μόνο οι 48 έχουν λάβει αναγνώριση**.

Προτάσεις Πολιτικής

- 1** Αλλαγή του **θεσμικού πλαισίου** για τον ιατρικό τουρισμό (υπάρχει ΚΥΑ από το 2013 που δεν εφαρμόζεται).
- 2** Αλλαγή του **θεσμικού πλαισίου που εμποδίζει τις μεγάλες επενδύσεις** σε οργανωμένα συγκροτήματα κατοικιών εκτός σχεδίου πόλης, που περιλαμβάνουν και υπηρεσίες ψυχαγωγίας και υγείας.
- 3** Να βελτιωθούν σημαντικά οι **υπηρεσίες και οι υποδομές εξυπηρέτησης, μετακίνησης, πρόσβασης και ασφάλειας** σε όλες τις περιοχές υποδοχής τουριστών τρίτης ηλικίας.
- 4** Οι υπηρεσίες υγείας της χώρας και οι υποδομές των υπάρχοντων μονάδων πρέπει να **αναβαθμιστούν**.
- 5** Να μπορούν να **αδειοδοτούνται ιατρικές υπηρεσίες** μέσα στις τουριστικές υποδομές.
- 6** Να διαμορφωθούν **οι προϋποθέσεις για τη δυνατότητα επέκτασης της τουριστικής περιόδου** σε περιοχές εκτός των αστικών κέντρων.
- 7** Να επιδιωχθεί και να διευκολυνθεί η απόκτηση **διεθνούς πιστοποίησης** για τις μονάδες ιατρικού τουρισμού.
- 8** Να διευκολυνθούν οι διαδικασίες **έγκρισης βίζας** για μακρόχρονη παραμονή σε άτομα τρίτης ηλικίας.
- 9** Να προωθηθούν εξειδικευμένα **προγράμματα εκπαίδευσης-κατάρτισης** για το εμπλεκόμενο προσωπικό στον τουρισμό τρίτης ηλικίας.
- 10** Να ιδρυθεί **Εθνικό Συμβούλιο Τουρισμού Υγείας**.
- 11** Να δημιουργηθούν **cluster** σε κάθε προορισμό που επιθυμεί να γίνει προορισμός τουρισμού τρίτης ηλικίας.
- 12** **Destination branding & marketing** για κάθε προορισμό.
- 13** Το υπουργείο Τουρισμού θα πρέπει να συνεχίσει να δίνει έμφαση στην **ανάδειξη της Ελλάδας** σε κορυφαίο, ασφαλής προορισμό 365 ημέρες τον χρόνο.
- 14** Ο ΕΟΤ να συνεχίσει να συμμετέχει σε **διεθνείς εκθέσεις** για την προβολή του τουρισμού μακράς διαμονής/ παραχείμασης και να συνάπτει διακρατικές δράσεις συνεργασίας.
- 15** Εκτεταμένη τεχνική βοήθεια και υποστήριξη στους **δήμους** για να προσελκύσουν **επενδύσεις ιδιωτικού κεφαλαίου** και να αναπτύξουν τουρισμό τρίτης ηλικίας.